Najtrudniejszy pierwszy krok

Festiwal Polskich Filmów w Miami na Florydzie

Kadr z filmu „Ostatnia rodzina”.

Bożena U. Zaremba

Nie potrzeba dużo. Wystarczy pomysł i entuzjazm czterech energicznych woluntariuszek, które postanowiły przybliżyć publiczności Miami dokonania polskiej kinematografii. Rezultatem ich zapału jest pierwszy **Festiwal Polskich Filmów w Miami**, który odbędzie się w dniach 15-17 listopada 2018 r. S*piritus movens* festiwalu jest Eva Baker, która z wykształcenia jest grafikiem i pracuje w agencji reklamowo-promocyjnej, a w Miami postanowiła wykorzystać swoje 10-letnie doświadczenie zdobyte przy organizacji podobnego festiwalu w Los Angeles, dla którego zajmuje się drukiem materiałów promocyjnych. Dołączyły do niej Ania Slabicki, Aneta Kulesza-Mestrinelli i Agata Arakel. Każda z nich wnosi do tego przedsięwzięcia coś specyficznego: odmienne talenty i zainteresowania oraz indywidualne doświadczenia zawodowe, zarówno z Polski, jak i ze Stanów Zjednoczonych i innych zakątków świata. Każda z nich poświęca także własne życie rodzinne, żeby przetrzeć drogi i wpisać Miami na listę miast amerykańskich, w których, regularnie raz do roku zbierają się wielbiciele polskiego kina.

Przygotowania do organizacji festiwalu trwały prawie dwa lata. Eva Baker w tym czasie zasięgała rady u organizatorów festiwali polskich filmów m.in. właśnie w Los Angeles, także w Nowym Jorku czy Austin. Jeździła na ich pokazy, żeby podpatrzyć, jak to robią inni. „Pierwsze kroki były trudne", mówi Eva Baker, „bo ciężko przekonać sponsorów do nowego przedsięwzięcia". Były problemy nie tylko z finansowaniem, ale także ze znalezieniem

odpowiedniego lokalu, reklamą czy wybraniem terminu, który dałby gwarancję szerokiej publiczności. Pomoc zaoferowały Departament Kultury Miasta Miami, Polish American Film Society, Amerykański Instytut Kultury Polskiej i Konsulat Honorowy RP w Miami, do których dołączyły lokalne firmy prywatne.

Kadr z filmu „Ostatnia rodzina".

Program Festiwalu Filmów Polskich w Miami jest nieco skromniejszy niż w innych miastach, ale, jak mówi Eva Baker, wziąwszy pod uwagę, że zespół jest niewielki, a możliwości ograniczone, cztery filmy to duże osiągnięcie. Festiwal otwiera **„Ostatnia rodzina"** (2016) – fabularny debiut reżyserski Jana P.

Matuszyńskiego, do tej pory znanego z filmów krótkometrażowych i telewizyjnych. To osobliwa historia oparta na życiu znanego polskiego malarza, rysownika i fotografa Zbigniewa Beksińskiego, przedstawiona na tle świetnie odmalowanego kolorytu polskiej codzienności XX w. Ekscentryczność i emocjonalna niemoc ojca i syna są przeciwważone przez ciepło żony-matki, a twórcze dylematy przez prozę życia. Znakomite kreacje Andrzeja Seweryna w roli Zdzisława Beksińskiego (laureat m.in. Orła 2016 i Złotego Lwa 2017 Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni oraz Srebrnego Lamparta na MFF w Lucerno za najlepszą główną rolę męską), Dawida Ogrodnika w roli Tomka Beksińskiego (nominacja do Orła za drugoplanową rolę męską) i Aleksandry Koniecznej jako Zofii Beksińskiej (laureatka Orła 2016 i Złotego Lwa 2017 za najlepszą główną rolę kobiecą) pozwalają nam wgłębić się w niesamowitą osobowość artysty i członków jego rodziny. Prawda historyczna nabiera jednak jakiegoś mistycznego wymiaru, bo za tą ciekawie przedstawioną biografią nietuzinkowego człowieka kryje się wielowarstwowy obraz prowokujący do próby odpowiedzi na uniwersalne pytania o istotę sztuki, międzyludzkich relacji i losu człowieka.

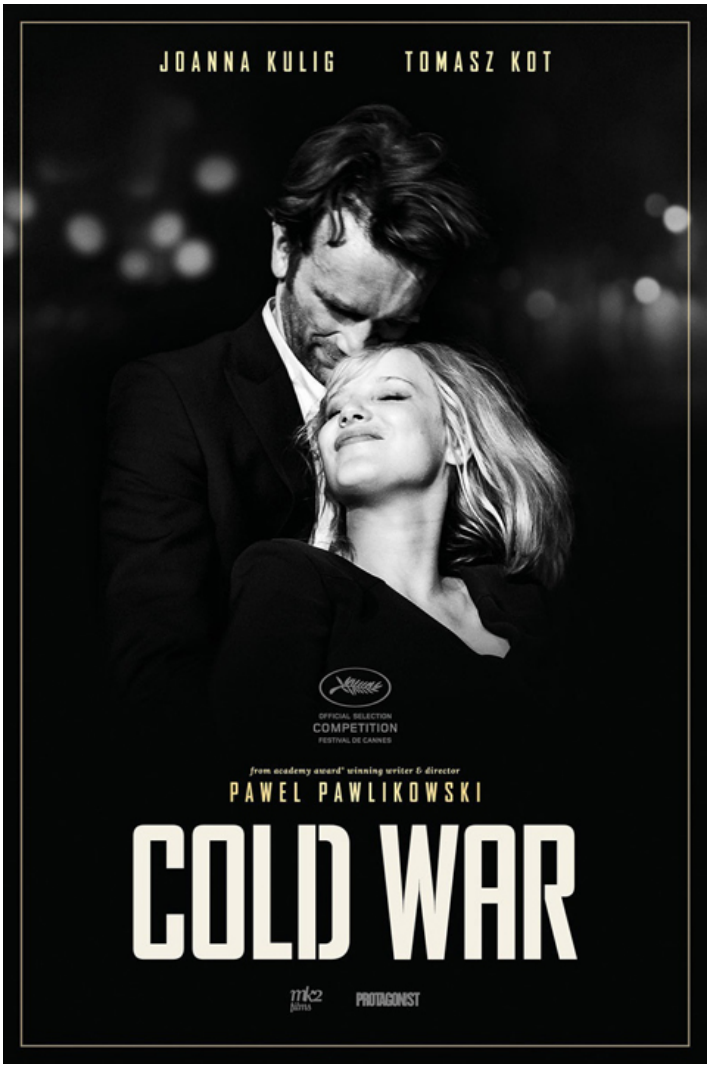
JOANNA KULIG
TOMASZ KOT
OFFICIAL SELECTION
COMPETITION
FESTIVAL DE CANNES
from academy award® winning writer & director
PAWEL PAWLIKOWSKI
COLD WAR
mk2 films
PROTAGONIST

> Mnie matula zakazała łojojoj, żebym chłopca nie kochała łojojoj, a ja chłopca hac! za szyję, będę kochać, póki żyję…

to motyw przewodni **„Zimnej wojny”** (2018) w reżyserii i według scenariusza Pawła Pawlikowskiego, laureata nagrody za najlepszą reżyserię na tegorocznym Festiwalu Filmowym w Cannes. Tekst tej ludowej piosenki oddaje sedno przedstawionej w filmie historii, historii o miłości „wbrew” – wbrew pochodzeniu społecznemu, wbrew sytuacji politycznej, odmiennym celom

życiowym i wydawałoby się niemożliwej do pokonania rozłąki. Nie mogą żyć bez siebie, razem też szczęścia zaznać nie mogą; ani w Polsce, ani za granicą. Osobowości i trudne wybory bohaterów zdeterminowane są specyfiką realiów Polski lat 50. – powojennego odradzania się do życia i jednocześnie budowania nowej, „ludowej" rzeczywistości. Nie doczekamy się jednak rozliczeń historycznych, ale raczej spojrzenia na ten skomplikowany czas z perspektywy jednostkowej i bardzo osobistej historii, odmalowanej w czarno-białej tonacji na tle ówczesnych klimatów, także muzycznych. Film będzie konkurować o nominację do Oskara w kategorii najlepszego filmu obcojęzycznego, a warto przypomnieć, że poprzedni film Pawlikowskiego „Ida" otrzymał Oskara w tej kategorii w 2015 r.

W programie festiwalu znalazł się także film dokumentalny autorki reportaży i programów telewizyjnych Agnieszki Mazanek, **„Luxus. Prosta historia"** (2017) o niezależnej grupie artystycznej, która powstała w latach 80. jako reakcja na szarzyznę, beznadziejność i dotkliwości życia podczas stanu wojennego. Luxus uznany został przez krytyków jako jedno z najważniejszych zjawisk artystycznych tamtych lat, a co ciekawe, jest jedyną tego rodzaju formacją istniejącą do dzisiaj. Wartka narracja filmu, fascynujące dyskusje oraz przeplatane zdjęciami archiwalnymi wspomnienia członków grupy pozwalają na głębsze poznanie ich działalności, przeniesienie się wraz z nimi w czasie, ale także wraz z nimi zastanowienie się nad rolą artysty i

granicami wolności sztuki w obecnej rzeczywistości.

Pokaz filmów zamknie nominowana w 1975 r. do Oskara **„Ziemia obiecana”** Andrzeja Wajdy – obraz należący do kanonu polskiej kinematografii i jako taki znalazł się w grupie siedmiu filmów wytypowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego do reprezentowania dokonań polskiego kina w ramach obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Bohaterami filmu, opartego na powieści z 1899 r. polskiego Noblisty Władysława Reymonta, są trzej wspólnicy: polski ziemianin Karol Borowiecki (w którego rolę wcielił się Daniel Olbrychski), syn niemieckiego przemysłowca Maks Baum (Andrzej Seweryn) oraz żydowski pośrednik handlowy Moryc Welt (Wojciech Pszoniak), którzy próbują rozkręcić wspólny biznes włókienniczy w przemysłowej Łodzi u schyłku XIX wieku. Naturalistyczny w przedstawieniu opętanego pieniądzem kapitalizmu, ekspresyjny w malowaniu rozwijającego się dynamicznie miasta, odważny w pokazaniu osobistego życia bohaterów, a jednocześnie wielopłaszczyznowy w odtworzeniu zróżnicowanego narodowo i społecznie polskiego społeczeństwa tamtego okresu, film ten porywa swoim wigorem, niebanalną historią, bogactwem wizualnym i rewelacyjnymi kreacjami aktorskimi.

Atrakcją festiwalu będzie gość specjalny, Andrzej Seweryn, odtwórca głównych ról w „Ostatniej rodzinie” i „Ziemi

obiecanej”. Wielokrotnie nagradzany na krajowych i międzynarodowych festiwalach, Seweryn ma za sobą około sześćdziesięciu ról filmowych i dwudziestu ról telewizyjnych, oraz równie wiele ról teatralnych, a obecnie sprawuje stanowisko dyrektora naczelnego Teatru Polskiego im. Arnolda Szyfmana w Warszawie.

Miami to miasto wielokulturowe, o bogatym i znaczącym życiu artystycznym, tętniące energią i inspirujące do twórczego działania. Miejmy nadzieję, że Festiwal Polskich Filmów stanie się jego nieodłącznym elementem.

Szczegóły (w języku angielskim) o miejscu i godzinach pokazów: www.pffmiami.com

Polish Film Festival Miami jest organizacją typu non-profit 501(c)3 i wszelkie darowizny zwolnione są od podatku

dochodowego.